

**Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe (BIPBA)
Cofnodion Cyfarfod Arbennig y Bwrdd
a gynhaliwyd ar 26 Chwefror 2026 am 8:45am**

Yn bresennol:		
Jan Williams	(JW)	Cadeirydd
Stephen Spill	(SS)	Is-gadeirydd
Abigail Harris	(AH)	Prif Swyddog Gweithredol
Jean Church	(JC)	Aelod Annibynnol
Marie Davies	(MD)	Cyfarwyddwr Gweithredol Cynllunio a Phartneriaethau
Anne-Louise Ferguson	(ALF)	Aelod Annibynnol
Andrew Griffiths	(AG)	Aelod Annibynnol
Deb Lewis	(DL)	Prif Swyddog Gweithredu/Cyfarwyddwr Gweithredol Gofal Sylfaenol a Chymunedol ac Iechyd Meddwl ac Anabledau Dysgu
Martin Lloyd	(ML)	Aelod Annibynnol
Nicola Matthews	(NM)	Aelod Annibynnol
Reena Owen	(RO)	Aelod Annibynnol
Patricia Price	(PP)	Aelod Annibynnol
Charlotte Rees	(CR)	Aelod Annibynnol
Gill Richardson	(GR)	Cyfarwyddwr Gweithredol Iechyd y Cyhoedd (Dros Dro)
Tina Ricketts	(TR)	Cyfarwyddwr Gweithredol y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol
Liz Rix	(LR)	Cyfarwyddwr Gweithredol Nyrsio a Phrofiad y Claf

Yn Bresennol:		
Helen Annandale	(HA)	Aelod Cyswllt
Alison Clarke	(AC)	Dirprwy Gyfarwyddwr Therapiau a Gwyddor Iechyd
Pat Dunmore	(PD)	Aelod Cyswllt
Matthew John	(MJ)	Cyfarwyddwr Digidol
Raj Krishnan	(RK)	Dirprwy Gyfarwyddwr Meddygol Gweithredol
Alun Llewelyn	(AL)	Aelod Cyswllt
Hazel Lloyd	(HL)	Cyfarwyddwr Llywodraethu Corfforaethol
Carys Richards	(CER)	Uwch Reolwr Llywodraethu Corfforaethol
Richard Thomas	(RT)	Cyfarwyddwr Mewnwelediad, Cyfathrebu ac Ymgysylltu

Ymddiheuriadau:		
Richard Evans	(RE)	Cyfarwyddwr Meddygol Gweithredol a Dirprwy Brif Weithredwr
Christine Morrell	(CM)	Cyfarwyddwr Gweithredol Therapiau a Gwyddor Iechyd
Hugo Van Woerden	(HVW)	Dirprwy Gyfarwyddwr Iechyd y Cyhoedd
Nuria Zolle	(NZ)	Aelod Annibynnol

Arsylwyr:		
AMHERTHNASOL	-	

Acronymau			
IGDC	Iechyd a Gofal Digidol Cymru	OD	Datblygu Sefydliadol
QSC	Y Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch	BIPBA	Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe
WOD	Y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol	WODC	Pwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol
CALI	Cyferwerth ag Amser Llawn		

Dechreuodd y cyfarfod am 08:46.

Cyfeirnod y Cofnod:	Eitem ar yr Agenda
RHAN 1. MATERION RHAGARWEINIOL	
1.1 Croeso ac Ymddiheuriadau	
030/26	Estynnodd JW groeso cynnes i'r cyfarfod, gyda chroeso arbennig i'r canlynol: Charlotte Rees, yr Aelod Annibynnol newydd ar gyfer y Brifysgol; Alun Llewellyn, aelod Cyswllt newydd ei benodi o'r Bwrdd ar gyfer llywodraeth leol; Helen Annandale, sydd hefyd wedi cael ei phenodi'n gadeirydd newydd Fforwm Gweithwyr Iechyd Proffesiynol BIPBA. Gyda Pat Dunmore eisoes yn ei lle, fel cadeirydd y Grŵp Cyfeirio Rhanddeiliaid, roedd gan y Bwrdd bellach bob Aelod Cyswllt o'r Bwrdd ond un yn ei le. Roedd y dyddiad cau ar gyfer swydd Aelod Cyswllt o'r Bwrdd (Cynhwysiant) yn agosáu.

	<p>Nododd JW rôl y Bwrdd fel Corff Llywodraethol y sefydliad; roedd yn ffurfio'r lefel uchaf o wneud penderfyniadau yn y sefydliad, gyda stiwardiaeth o £1.8 biliwn o arian cyhoeddus, yn cyflogi 14000 o staff CALI, ac yn darparu gofal iechyd, diogelu iechyd a gwasanaethau iechyd cyhoeddus i boblogaeth o 400,000 o bobl ar draws Abertawe a Chastell-nedd Port Talbot. Roedd BIPBA hefyd yn darparu gwasanaethau rhanbarthol ac arbenigol ar gyfer poblogaethau llawer mwy.</p> <p>Roedd y Bwrdd yn cyfarfod bob deufis, gydag agenda a oedd yn cwmpasu holl gyfrifoldebau'r Bwrdd. Fodd bynnag, roedd achlysuron pan oedd yn rhaid i'r Bwrdd gyfarfod y tu allan i'r cylch cyfarfodydd arferol, i ystyried materion penodol; byddai'r cyfarfod arbennig hwn yn ystyried estyniad i'r trosglwyddiad dros dro o 30 gwely o Gorseinon i Ysbyty Singleton, ar sail diogelwch cleifion.</p>
--	--

1.2 Datganiad o Fuddiannau

031/26	Nid oedd unrhyw ddatganiadau o fuddiant heblaw am y rhai sydd eisoes ar y gofrestr.
--------	---

RHAN 2. PRIF AGENDA

2.1 Ystyriaethau Gwasanaeth: Ysbyty Gorseinon

032/26	<p>Croesawodd JW RE i'r cyfarfod a gwahoddod LR i ddarparu crynodeb o'r papur a'r cynnig, gyda mewnbwn gan RE ac RK.</p> <p>Tynnodd LR sylw at:</p> <ul style="list-style-type: none">• Y cytundeb yng nghyfarfod y Bwrdd ym mis Medi 2025 i drosglwyddo'r gwasanaethau a ddarperir yn Ward y Gorllewin, Ysbyty Gorseinon, i Ward 3, Ysbyty Singleton fel trosglwyddiad dros dro, tan 31 Mawrth 2026. Roedd y Tîm Gweithredol bellach yn ceisio cytundeb am estyniad pellach tan 30 Medi 2026.• Y pryderon diogelwch cleifion a staff a arweiniodd at y trosglwyddiad dros dro; roedd y rhain yn cynnwys:<ul style="list-style-type: none">- Argaeledd yswiriant meddygol, yn ystod ac y tu allan i oriau gwaith.
--------	--

- Acíwtedd rhai cleifion; roedd hyn wedi arwain, ar adegau, at drosglwyddiadau heb eu cynllunio yn ôl i leoliadau ysbytai acíwt.
- Y risgiau diogelwch a diogelwch sy'n gysylltiedig â lleoliad gofal ynysig.
- Y gyfran uchel o staff banc dros dro; ar rai sifftiau roedd 50% o'r staff yn staff banc; arweiniodd hyn at bryder parhaus ynghylch lefelau staffio diogel a phriodol.
- Rhai heriau sy'n gysylltiedig â diwylliant, yn gysylltiedig â gweithio amlddisgyblaethol.
- Materion yn ymwneud ag ystadau, roedd y rhain wedi dod yn fwy amlwg mewn archwiliadau a gynhaliwyd yn dilyn y trosglwyddiad.
- Roedd pryderon ychwanegol wedi dod i'r amlwg ers y trosglwyddiad, gyda rhai teuluoedd yn codi pryderon ynghylch gofal cleifion, gan gynnwys digwyddiadau, nad oeddent wedi'u hadrodd o'r blaen. Dywedodd LR fod y Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch (QSC) a'r Pwyllgor Gweithlu a Datblygu Sefydliadol (WODC) wedi ystyried y pryderon hyn.
- Roedd y gwaith a wnaed ers y cau dros dro i fynd i'r afael â'r materion hyn yn cynnwys:
 - Darpariaeth cymorth nyrsio uwch wedi'i hymgorffori yn y model ar y safle yn Singleton, gyda mewnbwn nyrsys datblygu ymarfer a buddsoddiad mewn datblygu staff.
 - Rota staffio diwygiedig, a weithredwyd i sicrhau y gallai'r gweithlu ddiwallu anghenion cleifion; roedd recriwtio ar gyfer y swyddi gwag 2.6 CALI sy'n weddill ar y gweill.
 - Gostyngiad yn y defnydd o staff dros dro, gyda chostau cyflog amrywiol wedi'u lleihau £200k; dylai penodi staff ychwanegol sicrhau gostyngiad pellach.
 - Gostyngiad yn lefelau salwch o lefel uchel flaenorol.
 - Roedd adborth cadarnhaol gan staff yn cynnwys sylwadau am ddiogelwch staff a diffyg ynysu.
 - Darparu gwell gorchudd meddygol, gyda mewnbwn ar lefel cofrestrydd ar waith 24/7 a gwell cyfranogiad ar lefel Ymgynghorydd. Roedd hyn wedi lleihau nifer y

trosglwyddiadau i leoliadau gofal aciwt, oherwydd y gallu cynyddol i reoli newidiadau mewn angen ar y safle.

- Cyfyngiad ar y capasiti i 30 o welyau.
- Monitro a chefnogaeth/ymyrraeth arweinyddiaeth gwell.
- Lefel briodol o adrodd ar ddigwyddiadau o waelodlin flaenorol o dan-adrodd.

Cadarnhaodd LR hefyd fod treuliau teithio wedi'u talu ar gyfer y staff hynny a oedd wedi trosglwyddo o Ysbyty Gorseinon.

Gan gydnabod y gwelliannau a wnaed hyd yma, ond gan ystyried y problemau parhaus, gofynnodd LR i'r Bwrdd ystyried estyniad pellach, i redeg tan ddiwedd mis Medi 2026. Byddai gwaith yn parhau gyda'r staff i ystyried y model gwasanaeth mwyaf priodol, yng nghyd-destun y Cynllun Gwasanaethau Clinigol ehangach. Byddai dychwelyd i Ward y Gorllewin yn gofyn am adolygiad o'r trefniadau gorchudd meddygol a datrys problemau ystadau, er mwyn darparu gwasanaeth diogel.

Rhoddodd RE fanylion am lwyddiant y trosglwyddiad hyd yn hyn, gan iddo hwyluso model adsefydlu mwy cyson fel rhan o ddull gweithredu ledled BIPBA.

Gofynnodd JW am ragor o wybodaeth am y canlynol:

- (i) Y broses o gasglu data am y gostyngiad mewn trosglwyddiadau i leoliadau aciwtedd uwch, gan fod hyn yn ddangosydd o wasanaeth gwell a mwy sefydlog i gleifion. Cadarnhaodd RE fod hyn ar waith a byddai'n cael ei gynnwys yn yr adroddiad nesaf i'r Bwrdd.
- (ii) Rheoli'r gorchudd meddygol ychwanegol o fewn yr amlen adnoddau bresennol. Cynghorodd RE y gallai'r gyllideb ddarparu ar gyfer costau'r gorchudd ar y safle yn Singleton; fodd bynnag, byddai darparu gorchudd o'r fath ar ôl dychwelyd i Gorseinon yn gofyn am adnoddau ychwanegol. Sicrhaodd RK y Bwrdd hefyd, o safbwynt diogelwch clinigol a risg, fod y corff Ymgynghorwyr yn fodlon ar y ddarpariaeth feddygol 24/7 sydd ar waith ar y safle ar hyn o bryd.

Cyfeiriodd JW at yr angen i ystyried y gofynion adnoddau ychwanegol sy'n gysylltiedig â dychwelyd i Gorseinon yn gyffredinol, fel rhan o broses y Cynllun Blynyddol. Cadarnhaodd AH y byddai'r Cynllun Gwasanaethau Clinigol Strategol yn mynd i'r afael â'r mater hwn. Byddai adroddiad gan DL i gyfarfod y Bwrdd ym mis Mawrth ar Gymuned drwy Ddylunio hefyd o gymorth i drafodaethau ar opsiynau yn y dyfodol ar gyfer Ysbyty Gorseinon. **Cam Gweithredu: DL**

Yna gwahoddodd JW JC i wneud sylwadau o safbwynt QSC a RO o safbwynt WODC.

Cadarnhaodd JC fod QSC wedi ystyried nifer o faterion yn ymwneud â niwed posibl i gleifion a staff. Roedd aelodau'r QSC yn fodlon â rheolaeth y broses drosglwyddo, gyda gwaith yn parhau i fynd i'r afael â materion diwylliannol. Gallai'r Bwrdd fod yn sicr bod y model presennol yn darparu gofal meddygol gwell, cefnogaeth a hyfforddiant ychwanegol i staff a llai o risg o niwed posibl i gleifion.

Gan WODC, cadarnhaodd RO ei fod wedi derbyn diweddariadau rheolaidd, gydag amrywiaeth o waith wedi'i wneud ar arweinyddiaeth a hyfforddiant; yn unol â sylwadau'r JC, cadarnhaodd fod mwy i'w wneud ar ddiwylliant. Mae'n debyg y byddai'r buddsoddiad ychwanegol mewn arweinyddiaeth a hyfforddiant yn fyrdymor ei natur. Nid oedd rhai staff wedi trosglwyddo i Singleton, gydag adleoli i swyddi gwasanaeth cymunedol a allai ddod yn swyddi parhaol a lleihau costau wrth gynnig cyfleoedd.

Atgoffodd TR y Bwrdd am dderbyn gohebiaeth ddiennw, adeg y trosglwyddiad dros dro, yn nodi nifer o bryderon. Cydnabu'r Bwrdd y posibilrwydd o ohebiaeth bellach o'r fath a phwysigrwydd negeseuon clir i nodi sail penderfyniadau'r Bwrdd a oedd yn ystyriaethau diogelwch cleifion.

Gofynnodd JW am ymgysylltu â'r Fforwm Partneriaeth. Crynhodd TR y trafodaethau a chadarnhaodd nad oedd mwyafrif yr Undebau Llafur wedi derbyn unrhyw bryderon gan aelodau; roedd un Undeb Llafur wedi gwrthod ymgysylltu.

Croesawodd ALF yr adborth cadarnhaol a dderbyniwyd gan staff a chleifion a gofynnodd am y cofnodi hwn; cadarnhaodd RE fod rhywfaint wedi'i gofnodi'n ffurfiol, gyda rhywfaint yn adborth anffurfiol a ddarparwyd i staff clinigol sy'n gweithio yn yr ardal. Adroddodd LR nad yw'r trosglwyddiad ei hun wedi ysgogi unrhyw gwynion gan deuluoedd.

Ceisiodd SS ragor o wybodaeth ynghylch ystyried unrhyw opsiynau heblaw estyniad ac ynghylch effeithiau estyniad pellach ar adnoddau.

Wrth ymateb, sicrhaodd LR SS y byddai'r gwaith i lunio'r cynllun 'cynnwys swyddogaethol' terfynol arfaethedig ar gyfer Ysbyty Gorseinon yn cynnwys yr holl opsiynau. Roedd costau darpariaeth feddygol 24/7 wedi'u cynnwys yng nghyllideb timau meddygol Ysbyty Singleton. Dylai costau nyrsio leihau wrth i recriwtio i swyddi gwag fynd rhagddo. Cadarnhaodd JW y byddai'r adroddiad terfynol yn cynnwys yr holl gostau.

Tynnodd RT sylw at y ffaith bod Ward 3 yn cwmpasu ardal ddaearyddol ehangach na Gorseinon, ac ymhelaethodd RE ar hyn, gan nodi'r ffyrdd yr oedd y gwelyau'n cefnogi'r model gwasanaeth adsefydlu ehangach.

Gofynnodd JC am lefel ymgysylltiad y swyddogaeth ystadau yng nghostau posibl adnewyddu Ward y Gorllewin, Gorseinon. Sicrhaodd LR y Bwrdd fod cydweithwyr ystadau yn ymgysylltu ac yn datblygu costau. Atgoffodd JW y Bwrdd fod yn rhaid i aelodau ystyried pob cais am gyfalaf dewisol yn erbyn targedau y cytunwyd arnynt, ac 'yn y rownd'. Nid oedd unrhyw ddarpariaeth i ystyried unrhyw gynllun penodol ar ei ben ei hun.

Gwnaeth y Bwrdd y canlynol:

- Cymerodd **SICRWYDD** o'r camau a gymerwyd i fynd i'r afael â phryderon staff, cleifion a theuluoedd.
- Cymerodd **SICRWYDD** o'r wybodaeth a ddarparwyd ar liniaru/datrys pryderon a ddeilliodd o'r trosglwyddiad gwasanaeth dros dro.

- **CYMERADWYWYD** estyniad i'r trosglwyddiad gwasanaeth dros dro presennol o 6 mis, o 1 Ebrill i 30 Medi 2026, a chynnal 'digwyddiadau gwrando' i lywio'r Cynllun Gwasanaethau Clinigol Strategol.

Yn dilyn cymeradwyaeth y Bwrdd i'r estyniad, nododd RT y cynlluniau i gyfleu'r penderfyniad ar safleoedd cyfryngau cymdeithasol BIPBA; byddai'r postiadau'n cynnwys gwybodaeth am 'ddigwyddiadau gwrando' a ffyrdd eraill y gallai'r gymuned ymgysylltu yn y misoedd nesaf.

Amlinellodd TR ac LR y cynlluniau i hysbysu ac ymgysylltu â staff, yn enwedig y staff hynny ar Ward 3, Ysbyty Singleton, a fyddai'n cael sesiwn friffio 'wyneb yn wyneb' ar unwaith.

Ar ran y Bwrdd, cofnododd JW fod unrhyw awgrym bod y trosglwyddiad dros dro hwn wedi digwydd cyn cau Ysbyty Gorseinon yn ffug ac yn ddi-sail. Byddai'r negeseuon a gyflwynir gan y Bwrdd yn dogfennu'r nifer sylweddol o wasanaethau a arhosodd ar y safle ac yn ei gwneud hi'n glir bod gan yr ysbyty ddyfodol disglair fel 'Canolfan Gymunedol'. Byddai'r ymarfer gwrando sydd ar ddod yn helpu i lunio'r ystod o wasanaethau yn y dyfodol, yn unol â 'Cymuned trwy Ddylunio'

3. Penodi Cyfarwyddwr Cyllid Dros Dro

Roedd AH yn falch o hysbysu'r Bwrdd am benodiad Claire Osmundsen-Little, sydd ar hyn o bryd yn Gyfarwyddwr Cyllid a Sicrwydd Busnes yn Iechyd a Gofal Digidol Cymru (IGDC), yn Gyfarwyddwr Cyllid Dros Dro. Byddai Ms Osmundsen-Little yn dechrau yn ei rôl, ar sail a rennir gydag IGDC i ddechrau, ddydd Llun 2 Mawrth 2026. Croesawodd holl aelodau'r Bwrdd y penodiad.

Cyfarfod nesaf Bwrdd BIPBA: Dydd Iau 26 Mawrth 2026

Daeth y cyfarfod i ben am 09:17.

